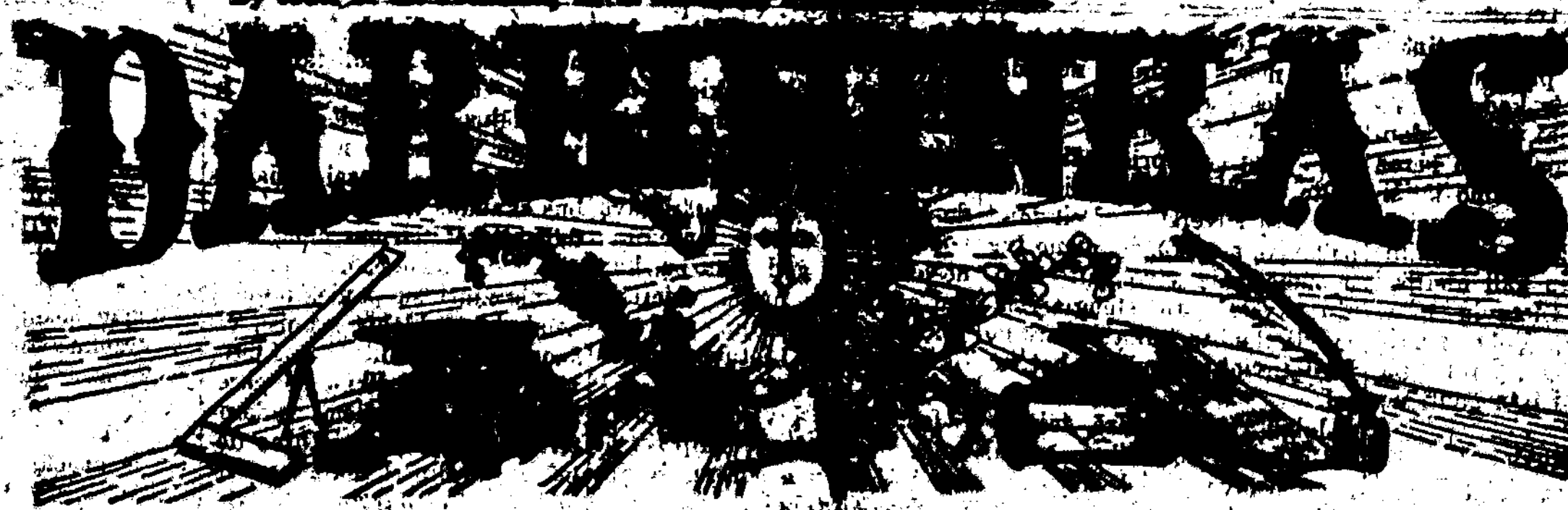

„DARBININKAS“ KAINA:
Tria kartus savaitė ... \$3.00
Vieną sykį savaitėje ... 1.50
Mostono apilinkijė ... 4.00
Ukrabekijė mėnams ... 4.25
Vienas numeris ... 2c

VOL. 3 Metai 3 Tel. No. Boston 630. Organas Am. Lietuvių Rymu-katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. No. Boston 630. No. 118/450

„Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918.”

Vis traukiasi atgal

VAROSI PIRMŲ.
Belgijoj ir Frabėjoj vokiečiai ant 50 mylių fronto traukiasi atgal. Talkininkai užėmė pajūrinį miestą Ostend, kur buvo submarinų stotis. Didžiausias vokiečių pasitraukimas yra Belgijoj. Spėjama, jog jie bandys laikytis ant linijos Antverp, Namur Meti iki Šveicarijos rubežių. Ir tuomet vokiečių dešinysis sparnas būtų už 80 mylių nuo Vokietijos rubežiaus. Dabar tas sparnas yra už 125 mylių nuo rubežiaus.

NEPRIĖMĖ REZIGNACIJOS.
Austrijos ministrai buvo padavę rezignaciją. Imperatorius Karolis nepriėmė rezignacijų.

ATRAUKĖ SUBMARINUS.
Vokiečiai kaip gandas eina, atitraukė submarinus iš jūrų. Tai daro sulyg. prez. Wilsono reikalavimo notą išeikšti. Vokiečiai, kaip gandas, atitraukė savo armiją nenatūraliai, sodžiu, pasitraukiant iš užimto žemio. Naliant tik iš absoliutiškai būtinio militarijo reikalo. Iki šiol būdavo naikinama miestai, sodžiai, miškai, tiltai, keliai, sūliniai.

GRUOJA TURKAMS.
Kai talkininkai paėmė Serbijos miestą Niš, tai geležinkelis jungiantis Berlyną su Konstantinopolu tapo perkirstas. Kadangi Turkija ėmė svyruoti, tai Vokietija ėmė grumtis jai, kad laikytis išvien. Vokiečiai surinko Juodoje jūroje Rusijos karinius laivus ir pastatė juos prie Konstantinopolio. Toji jėga ir sulaukė turkus nuo pasidavimo talkininkams. Tufkai dabar yra tarp dviejų ugnių.

PAGERBĖ WASHINGTONA.
Ukrainiečių katalikų perdėtinis P. Ponistis aplankė pirmojo Amerikos prezidento Washingtono Kapą ir uždėjo ant grabo vainiką „vardu 600.000 Amerikos ukrainiečių, kurie yra ištikimi gen. Washingtono principams.“

NUSKIRS KARDINOLA.
Popiežius laikys konsistoriją lapkričio mėnesyje. Bus nuskirti nauji kardinolai ir taipgi bus nuskirti užimti vietos mirusio New Yorko kardinolo Farley ir arcivyskupo I. reland.

MIRĖ PROFESORIUS.
Italijoj Pisos universiteto profesorius Morelli mirė nuo ispaniškos infliuzos. Jisai buvo bakteriologas, tai yra tyrinėtojas bakterijų arba perų įvairių ligų. Tyrinėjo perų ispaniškos infliuzos. Tą bendradarį valdžiai paskolinti \$24.000.000.

PRIPAZINO LENKŲ ARMIJĄ.
Anglijos valdžia pripažino lenkų armiją, kaip autonomišką, einančią išvien su talkininkais.

NAUJAS PARĖDYMAS.
Vokietijos kaizeris išleido dekretą, kuriuo paskelbia, jog karės stovis bile kokioj viešpatijos dalyje. ar mieste gali būti sutinkant tik karinei ir militarei valdžiai.

NUOTIKIAI AUSTRO-VENGRIJOJ.

Berlynų Lokal Anzeiger rašo, jog Austro-Vengrija jau ant slenkio didelių perversmių. Valdžia daro visokius planus, kad sulipyti įvairias tautos. Bet išrodo, jog visos tautos ima dalykus į savo rankas ir nežūrės ką nurodys Viena, Budapeštas, arba Berlynas.

Pietiniai slavai turėjo suvaidinti Agramo ir kitų apygardų slavai darė tą patį. Ukrainoj didelis judėjimas prieš vokiečius. Vienas sodiečių burys iš 5.000 vyrų, eina išvili tautoms iš Poltavos, Charkovas jau patina sukilimą Vokietijoj ir t. t.

SUKILIMAI RUMUNIJJOJ.
Slaidinė Rumunijoj prasižėdė sukilimai prieš vokiečių suvaliaivimą. Jau buvo susirėmimų tarp ginkluotų būrių rumunų ir austrų-vokiečių jėgų.

NAUJAS PREZIDENTAS ČINIJJOJ.
Činijoj užėmė valdymą naujas prezidentas Išu Shi Chang. Iškilni dalyvavo ministreriai ir parlamento nariai.

KARDAI TALKININKŲ VALDOVAMS.

Ishikawa, didžiausio Japonijos dienraščio redaktorius važiuoja per Ameriką Europą. Jis vežasi penkis kardus kurie buvo nuleiti 350 metų atgal. Vieną kardą dovanojo prezidentui Wilsonui, antrą Anglijos karaliui, trečią Belgijos karaliui, ketvirtą Italijos karaliui, o penktą Francijos prezidentui.

PLENUOJA IŠKELTI LAIVĄ.

Yra planuojama iškelti didelį Amerikos transportą vardu America, kurs nuskendo beliuoduoju New Yorko priepilaukoje. Ta vieta yra 40 pėdų gilumo. Tikimasi greit iškelti. Jam beskestant ant jo buvo 300 kareivių. Visi buvo išgelbėti.

PARAGINIMAS IS FRANCIJOS.

Francijos premieras Clemenceau atsiuntė atsisankimą, kuriame ragina Amerikos piliečius rašyti laisvės paskolai. Primena, jog nors trečdalis Francijos būtų buvo vokiečių išplėstas, bet francizai įstengė savo valdžiai paskolinti \$24.000.000.

Šitai atsišaukia: „Pažvelkite dabar į visus frontus. Visur matosi pergales antra. Jūsų kareiviai gatavi atakuoti. Jūs būkite gatavis paskolinti.“

Kas girdet Vokietijoj.

VISOKIE GANDAI IS VOKIETIJOS.

Iš įvairių šaltinių pilasi žinios apie esančius arba greit būsiančius svarbius nuotikus ir perversmes Vokietijoj.

Ten turbūt dedasi daugiau, negu laikraščiai Amerike gaus paskelbti. Amerikos valdžia suturi, kaip spėjama tulas žinias, rodančias didelį Vokietijos susmukimą ir nusileidimą. Mat tam yra labai svarbi priežastis. Buvo patirta, kad kaip tik pasididina gandai ir žinios apie taiką, tai žmonės mažiau rašosi paskolai. Todel tokios žinios apie taiką ir Vokietijoj perversmes sulaukimos, kad nepakenkti paskolai, nes jei taika jau įsijaukia, tai pinigų dar neužtektų, kad pargabenti atgal Amerikos kariuomenę ir abelrai likviduoti karę.

Todel paskolai užsidarius turbūt išsirsina indomų su laikyti žinių apie apsiereikimas Vokietijoj ir t. t.

Kad netrukus Vokietija visai pasiduos, be jokio sąlygų, taip, kaip Bulgarija. Laikraščiai The Express rašo apie didelius Vokietijoj judėjimus. Vokietijos socialistai bijo, kad Vokietija neviršys antra Rusija po bolševikų valdžia. Todel rengiasi, kad kritiška ma momente panaudoti visą savo intekmę ir galę, kad su laikyti šalį nuo netvarkos ir anarchijos. Jei tik kaizeris nužengs nuo sosto, tai socialistas imsis valdžios vadžias ir savo rankas ir laikys, kad išvengtų broliškų karės, kokia ištiko Rusijoj.

Vokietijos socialistų organas Vorwaerts šitai paraše: „Kare artinasi prie galo. Ir prie tokio galo kokio nei vienas Vokietijoj žmogus nenorėjo. Tegu bus pasakyta atvirai. Per visus tuos baismus keturis metus tikslas mūsų pastangų ir pasiaukojimų buvo, kad spaiykty nuo tokio galo.“

PIRKITE KETVIRTOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'SUS.

REIKALAUJAMISKO PASIDAVIMO.

Anglijos laikraščiai užsiminė, jog kai Turcija paprašys taikos, tai bus pareikalauta pilno pasidavimo. Turės taip padaryti, kaip Bulgarija kad padarė.

VOKIETIAI NEBADAUJA.

Ira Nelson Morris, buvęs Amerikos ambasadorium Švedijoj, sako, jog nereikia manyti, kad Vokietijoj labai blogai su maistu. To prirodymui sakė, kad vienu tarpu vokiečiai labai pirkė galvijus iš Švedijos. Pirkė po 6.000 galvijų savaitėje. Tai netikėtai ji sustojo tą dieną. Aiškino, kad to gauna Danijoj, kur galvijai riebesni ir geresni. Tai kyla klausimas, tadel Vokietijai nepirka maisto, kur tik gauna ir kokio ji gauna. Iš to išeina, kad ten ten taip blogai, kad netgi žūva.

ATKREIPIA DĖMESĮ.

Vokietijos federalė Taryba priėmė sprendimą prie konstitucijos. Tai šiol buvo taip, jog kaizeris gali paskelbti karę, nieko nesiklausęs, niekam neatsakydamas. Dabar prie konstitucijos pridėdama spaisymas, kad be sutikimo federalės Tarybos ir be sutikimo Reichstago Vokietijos valdovas negali paskelbti karės. Tik jei priešinkas įsiveržia į Vokietijos žemę, arba užombarduoja pakrantes, tai tuomet nereikia klausis Reichstago ir Tarybos sutikimo. Tai bus sutartys ir kitokios sutartys su svetimomis valstybėmis irgi turi būti daromos su Reichstago ir federalės Tarybos pritarimu.

SVARSTYS PREZIDENTO NOTĄ.

Spalio 18 d. Vokietijos Reichstagas (parlamentas) susirinko svarstyti prez. Wilsono notą.

PIRKITE KETVIRTOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'SUS.

Zydų darbai.

ZYDAI GELBĖS SAVIS KIUŠ.

Amerikos žydai sumanė surinkti \$1.000.000 sušelpimui žydų šalyse, kuriose žydai nukentėjo dėl karės. Tie pinigai bus suvartojami sušelpimui biedniųjų, patėrimui mokslo ir globojimo istaigų ir atstatymui biznių. Toji pagelba bus siunčiama Rusijon, Rumunijon, Lenkijon, Serbijon, Graikijon ir kitur, kaip tik galima bus su jomis susinėsti. Sulyg žydų apokavimų iš 9.000.000 viso pasaulio žydų nuo karės nukentėjo da trečdalin.

Žydų darbas šitai suple nuotas:

Suteikimas greitos pagelbos maistu, drabužiais, avalu, vaistais visai biedniams. Griekimai prie atstatymo pramonės ir biznių, kad tuoj duoti darbą sveikiems bedarbiams, kad jiems nereikėtų maitintis iš aukų. Sugrąžinimas tremtinių. Suteikimas žalių medienų, medienos namams, klykų. Suteikimas pradedantiems pramonininkams ir biznieriams paskolos ant lengvų istygų. Aprūpinimas dvasiais, kais reikalais, steigiant ir atbuduojant maldnamius ir atsiunčiant rabinų.

Žydai planuoja rinkti ne vien aukomis, bet užtraukti ir paskolas. Jie gerai žino, kad žydai apskuktis biznierių, gamybių amatininkai, greitai atkūs. Tai jie lengvai galės paskui sugrąžinti paskolas. Todel įgelbėjimo fondą žydai rinks ne tiek aukų, kiek paskolų. Tai bus bizniškai labdaringas darbas.

Amerikos žydai laikinam sušelpimui savo viengenių įvairiose kariaujančiose šalyse jau sudėjo apie \$21.000.000. Ką mes lietuviai darome?

RENGIASI GELBĖTI.

Suv. Valstijų valdžia pradėjo tyrinėti visos šalies medžiagą ir padarus, kad po karės prigelbėti nukentėjusioms tautoms. Dabar valdžia stumina ja tą medžiagą ir padarus.

Daroma apokavimai apie maistą, drabužius, avalus, plieną, statomąją medžiagą ir kitokius padarus.

Viena pirmutinių tautų, kuri gaus Dėdės Samo pagelbą yra Serbija ir Belgija.

Serbija jau apvaloma nuo teutonų, jau nuo salos Korfu Serbijos valdžia keliai į Nišą ir Serbijos atstatymas greit prasidės.

Visi ant Boston Common.

Lietuviai, parodykime savo darbus.

Boston'o ir apilinkių lietuviams.

DIDELIS TAUTŲ PASIRODYMAS.

Subotoj spalio 19 d. ant Boston Common rengiamas ypatingas tautų pasirodymas. Tai bus Ketvirtosios Laisvės Paskolos rašymuisi pabaigtuvės. Dalyvaus 19 tautų, o tarp jų ir lietuviai. Tą pramogą rengia Naujosios Anglijos Laisvės Paskolos Komitetas.

Kiekvienu tauta turės sau „booth“, papuošta Amerikos ir tautiška vėliava. Viduje kiekvieną tautą savo spalvomis ir kiškiais būdais išpaus. Jūs bus parodysite.

Pramoga prasidės 2 val. pietų. Tesis iki 6 val. vak. Prasides bendrą programą, kalbės miesto majoras Peters, valstijos gub. McCall ir kiti. Dainuos milžiniškas iš 500 asmenų choras. Po to prasides atskirų tautų programai prie savo „booth'ų“.

Lietuviai rengia didelį programą. Bus kalbetojų ir platus programos. Dainuos bažnytinis choras, p. M. Karbauskio vedamas.

Lietuviai vietiniai ir iš apilinkių privalo skaitlingai atliankyti ir pasirodyti svetintautiams. Tai didelė lietuviams reklama ir gera proga pasirodyti. Neretai nusiskundžiame, kad pasaulis apie mus nežino, nežinodamąja, nesneka, nesvarsto apie mūsų reikalus. Gi patys bijome pasirodyti pasauliui. Todel subotoj kas gvyas ant Boston Common, o jei gerai pasirodysime, tai ant rytojaus plačiai rasime apie lietuvių vietos dienraščiūose. Tokiu būdu bus pasigarsinimas.

Taipgi tie, kurie dar nepirkote bondų, tai pirkite ant Common lietuvių „booth'ų“.

Pasirūpinkime, kad mūsų „booth'ų“ kodaugusia bondų būtų išpirkta. Tuomi didžiausia pasižymėsime.

Tai gi savo šūvius taikinkime į vieną vietą, koncentruokime, o padarysime didelę žymę. Gi šaudydami į visas puses nieko arba visai mažai tepelnysime.

Visi ant Boston Common.

EPIDEMIJA BĖGA IS BOSTONO.

Serodoj Bostone nuo infliuzos ir plaučių ligų mirė 72, o ketverge mirė 53. Iš viso Bostone nuo tų ligų mirė jau 3856. Persirgusiems duodama persergejimas gerai užsilaikyti. Tapo patėmyta, jog tui poligos ant proto apserga ir turi būti gabenami į beprodių prieglaudas. Persirgusieji turi visomet gerai atsislėsti, gerai pavalgyti, negirtuokliuoti, nerūkyti, visomet dėti traukinius, turėti šilumą ir švarumą aplinkui.

ČEKŲ DIDIS VIKINKLAS.

Vosio Čekijoj prasidėjo generalis streikas, kaip protestas prieš gabenimą iš tos šalies maisto produktų. Prajoj, Čekijos sostinė, prigabenta daug kareivių ir jie su kulkosvaidžiais ir rankinėmis bombomis patulinoja gatves. Čekai išmėtė problemacijas, kur skelbiama, jog netrukus bus paskelbta Čekija, kaip nepri gulminga respublika.

SUSIKULĖ LAIVAI.

Netoli nuo New Yorko jūroje susikulė Anglijos laivas Port Philip su Amerikos kariu laivų. Anglijos laivas nusgendo. Jūrininkai, skaitujuje 40, tapo išgelbėti.

NUTARĖ PASTATYTI PAMINKLĄ.

Bordeaux miestas, Francijoj nutarė pastatyti paminklą pamirėjimui Amerikos įstojimo karėn. Nutarė surinkti tam \$19.300 (100.000 frankų). Pastatys prie galo upės Garonos. Tos upės galas yra už 10 mylių nuo Bordeaux.

Dabar yra daug

PIGIŲ NAMŲ, FARMŲ, BIZNIŲ.

Daugelis savininkų karės laiku priversinai parduoda visai pigiai ir mes patys nuo savęs patariam persitinkinti pas:

Lithuanian Agency,

A. Ivaskевич
315 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

ir jis tamstoms aprodys pigių farmų, visokių biznių dykal. Naudokitės gera proga, nes po karės bus du-syk brangiau, negu dabar į jeigu patiks namas arba farma pirkty tai A. Ivaskевич padarys visus rebus teisingai ir atsakančiai.

Broliai Lietuviai!

Jeigu Jums yra brangi Tėvynė ir jos likimas, tai remkite tą Bankierių, kuris atjaučia tos nelaimingos Lietuvos skurdą.

Tai gi visi pirkite Laisvės Paskolos Bond'sus savo Bankoj, tai yra Centraliniame Bendrame Lietuvių Banke.

Sankia į vienybę Banko Prezidentas

Juozas Kovaliauskas Kowal,
32-34 Cross St., Boston, Mass.

350 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JAMES M. KEYES
Atsiskaitite prie manęs su visokiais balsiniais reikalais. Duodu pilnas informacijas kas-liek Suvienujų Valstijų įstatymų. Per keliolika metų esu prityręs ir turėjau visokių reikalų su LIETUVIAIS, RUSAIS ir LENKAIS telamuoose Massachusetts valstijoje. Aš esu tokiamė stovyje, kad galite manimi pilnai užtikėti. Visokius teisminius reikalus atlieku šioje valstijoje. Turite gerų prityrusių vertėjų arba perkalbėtojų lietuvių, rusų, lenkų ir latvių. Jeigu Jūs norite turėti gerą paslaugę ir išlaikyti provą, tai paveikite man. Telefonuokite, parašykite arba paskaitkite. 350 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JAMES M. KEYES
Tel. No. Boston 218 or 86, Boston 606.
Jeigu vienas užlūtas šauti kiti.

Eina iš So. Boston'o utarnin-
kai, ketvergais ir subatomis. Lei-
džia Am. Lietuvių Rymo-Katali-
kų Sv. Juosap'o Darbininkų So-
jungas.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly pa-
per. Published every Tuesday,
Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian R.C. Asso-
ciation of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly \$3.00
Boston and suburbs 4.00
6 months 1.50
Foreign countries yearly 4.25

"DARBININKAS"

242 Broadway, So. Boston, Mass.

Geras sekimas.

Suv. Valstijų valdžia nuski-
ria įvairioms krašto apygar-
doms ir miestams už kiek jie
turi išpirkti Paskolos bonds.
Tą padaro ne tuščiais spėj-
mais, bet remiantis bankų at-
skaitomis. Todėl kiekvienai
apygdai kiekvienam mies-
tui uždedama našta sulyg pe-
čių.

Tautos Fondo Centro val-
dyba tinkamai pasėk valdžią
ir nuskirė valstijoms ir kolo-
nijoms po kiek turi sudėti Lie-
tuvos reikalams iki Kalėdų.

Kaip žinome šiuometiniame
Tautos Fondo suvažiavime nu-
tarta surinkti \$50,000, kaip
Kalėdinę dovaną Lietuvai.
Tai toji suma tapo padalinta
įvairioms kolonijoms. Pavyz-
džiui, Mass. valstijai paskir-
ta \$6,500, Bostonui \$1,600,
tik pat Worcesteriui, \$500

valdyba nusuntė, tam tikrus
atsisaukimus ir surašė po kiek
kuri kolonija turi surinkti vi-
siems Tautos Fondo skyriams
ir visoms kolonijoms abelnei.
Be to tie atsisaukimai buvo
"Garsė" ir "Drauge." Visi
apie tai žinos. Todėl visi į dar-
bą.

Žinoma Tautos Fondo val-
dyba tegalėjo tik daug maž
teisingai nuskirti kolonijoms
sumas. Teisingas, panašus į
Suv. Valstijų valdžios suskir-
tymas, būtų tiesiog negali-
mas. Nemažai svarbių koloni-
jų net praleista, o nesvarbios
paminėtos. Taip štai Mass.
valstijoj tokios mažutės kolo-
nijos kaip Mattapan, Roxbury
ir tt. paminėtos, o tokios veiks-
ios Norwood, Lowell, Hudson
visai praleistos.

Praleistos kolonijos žinoma,
neturi užsigauti arba snausti.
Jų pareiga bus uždėti didžiulį
kaupą ant tos pinigų krūvos,
kuria sudės kitos kolonijos.

Tautos Fondo Seimas ma-
žesnę sumą, kaip Kalėdinę
dovaną Lietuvai, negalėjo
nutarti. Tai būtų buvęs pa-
sityčiojimas iš Amerikos lie-
tuvių ir Lietuvos reikalų. Jau
keturi metai, kaip Lietuva
merdėja, jau keturi metai,
kaip Amerikos lietuviai būdi-
nami prie gelbėjimo lietuvių
ir kovojimo dėl Lietuvos ne-
prigulmybės. Turime pripa-
žinti, nedidelis Amerikos lie-
tuvių skaičius teusidėgė tuo
reikalu. Bet tas skaičius di-
dėja. O mūsų visų pareiga y-
ra vis labiau tą skaičių didinti,
traukiant visokius atsilikė-
lius, užsipyriusius, išsikūnė-
tojus į visuomeninį darbą.

Virpa širdis iš džiaugsmo,
kad aršus priešininkas, Lie-
tuvos kankintojas, jau įveikia-
mas ir jau nuolankauja. Džiaug-
smas ima, kad štai netrukus
jau nusileis uždanga ir paslėps
beisą pasaulinę dramą. Bet
atsiminsime apie Lietuvos liki-
mą, matant jos nepriklaus-
omybės neužtikinimą, "tas
džiaugsmas turi nuslūgti". Ar
su pasaulinės dramos pasibaig-
imu baigsis Lietuvos drama?

Kadangi to klausimo tinka-
mas išrišimas priklauso nuo
pačių lietuvių ir kadangi A-
merikos lietuviai, kurie dau-
giausia galėtų pakreipti geron
pusėn Lietuvos likimo išriši-
mą, nėra prideramai susirū-
pinę tais reikalais, tai galime
numanyti, kaip gali atsitikti
su Lietuva. Lietuvių tauta
gali būti pripažinta neatlai-
kusia tinkamai savo rolės pa-
saulinėj dramoj ir negauti ne-
prigulmybės.

Amerikos lietuviai, išvyski-
me, koks baisus dalykas gali
atsitikti, atlikime savo.

Gėdos taika ir gėdos darbai.

Patys mūsų bolševikai va-
dina padarytą Rusijos taiką
su Vokietija — "gėdos taika"
("Tiesa" No. 17). Ištikro,
tinkamesnio vardo ir negalima
rasti. Tikrai žmonės neteku-
siejį sąžinės, kaip sako pati
"Tiesa", žmoės labai žemai
nupuolusieji dorėje tegalėjo
taip sutrepti po kojų visų
Rusijos gyventojų, o ypatin-
gai darbininkų reikalus. Tą
taiką padarė mągstantieji save
vadintis socialistais.

Ne kitaip, kaip tikrai "gė-
dos taika" galime ir mes va-
dinti Bresto taikos sutartį, ži-
rėdami į tą Lietuvos reikalų a-
kimis.

Ką padarė su Lietuva Bres-
to bolševikai, kurių tarpe bu-
vo ir lietuvių bolševikų šulas
Kapsukas-Mickevičius?

Pagal tos sutarties Lietuva
tampa visai apiplėšta. Lietu-
viai negaus jokio atlyginimo
už sunaikintus savo ūkius, už
sudegintas trobas. Negaus at-
lyginimo mūsų darbininkai,
priverstinai dirbusieji vokie-
čiams tiek Lietuvoje, tiek iš-
gabenti į Vokietiją. Negaus to-
gių kaip gyvūnai buvo laikomi
ir kamuojaami, nė jokio at-
lyginimo už tą darbą negali
gauti. Iš mūsų ūkininkų iš-
dūpta visa gyvybė. Atimti
gyvuliai, padariai, išgabenti
javai. Įvairių įvairiausių
rekvizicijomis, kaip šluota iš-
lavė vokiečiai visą Lietuvą, ū-
kininkų laukai skersai ir išil-
gai apkasai išarta, žemė pa-
versta nederlinga. Didžiausias
šalies turtas — miškai — iškir-
ti ir į Vokietiją išgabenti. Ge-
ležinkeliai užgrębti. Žodžiu ta-
riant, nerasime Lietuvoje to-
kios vietos, neįstengsime pa-
rodyti tokio ūkio šaką, kur
vokiečio ranka per trejus še-
simyninkavimo metus nebūtų
paskutiniųjų syvų išspaudus.
Lietuva taip sunaikinta, kad
jos nuostoliai skaitomi be abe-
jojimo milijardais rublių.

Tie milijonai nuostoliai lie-
tuviams nebus sugrąžinti. Bol-
ševikai tai visa dovanojo vokie-
čiams.
Bet vokiečiai užtat labai ap-
rūpinami taja taikos sutarti-
mi. Visi jų nuostoliai pilnai
bus jiems sugrąžinti. Suvargęs
lietuvis turės stoti kovon su vi-
sa ko pilnu, nė kiek karo ne-
nuvargintu vokiečiu, savo kai-
mynu ūkininku, arba fabrikan-
tu. Suprantamas, dalykas, jog
tokioje nelygioje kovoje lietu-
vis turi būti nuveiktas.

Bresto taikos sutartis pilnai
atiduoda Lietuvą Vokietijai.
Vokiečiams pavedama pilnai
seimyninkauti jų pačių sunai-
kintoje ir galutinai mualintoje
Lietuvoje. Likusią be jėgų, be-
veik be gyvybės Lietuvą,
drauge su jos visais darbo
žmonėmis, bolševikai atidavė
į vokiečių imperialistų rankas.
Mūsų ateitis labai tamsi ir ne-
aiški.

Ištikro tokia taika — tai gė-
dos taika.
Net mūsų bolševikus ima
siurpuliai pagalvojus apie tai,
ką jie padarė su Lietuva, ką
padarė su visais darbo žmonė-
mis Lietuvoje. Bolševikai, pei-
kia tą taiką, nes žino, jog už
jos padarymą tegali susilaukti
tik prakeikimo iš žmonių pu-
sės. Mūsų bolševikai mato,

kad už tokia taiką Lietuva
jams nebus dkinga, neatlai-
kus prie jų savo svetingų
durų. Todėl teisingai, mūka-
si į krutį, pripažindami
kalbę. Tik tą kalbę jie nori
ant kitų suversti. Paikdami
padarytą taiką, jie mano lyg
ir sumakinsą savo kalbę žmo-
nių akyse. Jie stengiasi iš-
rodyti, kad tą taiką padarė ne
jie lietuviai bolševikai, bet ru-
sai.

Jeigu rusai padarė, tai ko-
del gi mūsų bolševikai viešai
neprotestavo, kodėl dalyvavo
Brastos Tarybos? Kapsukas-
Mickevičius niekur nepakėlė
viešai savo balsu. Kodėl mū-
sų bolševikai eina ligi šiol ran-
ka rankon su tais "žemos do-
ros" žmonėmis, kaip jie patys
vadina savo draugus, buvu-
sius "gėdos taikos" šalini-
kais? Matydami lietuvių bol-
ševikų darbus, mes priversti
esame sakyti, kad jie yra tik-
ri kaitininkai Lietuvos vargų,
jeigu ne pražuvimo, kilančio
iš taikos sutarties su Vokie-
čiais.

Dar baisiau darosi, kada
matai, kaip bolševikai, pada-
rę gėdos taiką, ne tik tai ne-
sistengia to blogumo atšais-
yti, bet dar giliau stumia Lie-
tuvą pražuvimui, norėdami
sunaikinti visą darbą, kur
rie norėtų Lietuvos nelaimę su-
mažinti.

Lietuviai karininkai buvo
sutraukę lietuvius karveivus
vienan būrin. Mes visi džiau-
gėmės turėsią drąsių Lietuvos
reikalų gynėjų. Lietuviai bol-
ševikai sunaikino tą paskutinę
mūsų ginkluotą pajėgą. Kada
mes matome buvusius Rusioje
je lenkų karveivus su ginklais
perėjusius Lenkijai tarnauti,
lietuvių pulkai stovėjusieji Vi-
tebske ir Smolenske taip išar-
dyti ir išskirstyti, kad jų nė
ženklų nebliko. Lietuvoje nė-
ra jokios ginkluotos pajėgos
net tvarkai palaikyti, kad bū-
tu galima pradėti tvarkyti
tys lietuviai bolševikai atėmė
mums šią paskutinę organi-
zuotą jėgą Lietuvos reikalams
ginti nuo vokiečių pasikėsi-
mų.

Lietuva suvaržyta, Lietuva
palikta be pajėgų. Lietuvos
veikėjų užimtos burnos, jų ko-
jos ir rankos surištos besiau-
gėsiųjų Lietuvos "pergalėto-
jų" vokiečių. Tik mes Rusi-
joje gyvenantieji lietuviai te-
galime drąsiai ir tvirčiai savo
žodį tarti dėl Lietuvos reika-
lų, laudami jai pilnos neprikla-
usomybės ir gindami nuo vokie-
čių pavergimo.

Vyriausios Lietuvių Taryba
Rusijoje gryn, kiek galėda-
ma, prieš visą pasaulį Lie-
tuvos reikalus, aiškiai rodyda-
ma, kad Lietuva neprivalo
vergtauti rusams ar vokie-
čiams, kad ji turi būti pilnai
nepriklausoma šalis ir turi pa-
tiesi likimą spręsti. Mūsų
Vyriausios Taryba reikš kaip
tik lietuvių visuomenės didžiū-
nos mintį ir troškimus, išreik-
štus Rusijos Lietuvių Seime,
buvusiam Petrapijyje gale-
gėgužio pereinų metu.

Ir tą paskutinį tautos gyvy-
bės židinį, tą vienintelį Lie-
tuvos reikalų gynėją lietuviai
bolševikai pasistengė su šak-
nimis išrasti. Vyriausios Ta-
rybos nariai sumiti, sugrūsti
kalėjime, lietuvių visuomenei
uždarama burna. Vokiečiai ga-
li dabar liosai kankinti bolše-
vikų jiems atiduotą Lietuvą.
Lietuvoje patys vokiečiai savo
šarvuota geležine ranka užėmė
lietuviams burną, o čia pas
mūsų atėjo jiems į talką, pada-
rusieji gėdos taiką, bolševi-
kai, sunidami Vyriausią Ta-
rybą.

Atsidėjęs sekiau ir žiūrėjau,
ką per kalbą primos bolševikai
sumintiesiems Lietuvos vy-
rams. Kalbės neranda. Delto
tai nė teismo negali padaryti
ir jau antro mėnuo, neduo-
dami apkalbinimų, netraukda-
mi į teismą, laiko uždaryti
kalėjime, kad tik jų balso nie-
kas neįgirstų, kad tik nega-
lėtų lietuvių parodyti pasau-
liui, kokia skriauda padaryta
Lietuvai, įvykus bolševikų tai-

kai su Vokietija. Ištikro, be-
malikiai išrėdama, pradėti
abejoti ar tik ne vokiečių tal-
kininkai padeda, taip gudriai
paimiti vokiečiams Lietuvą
savo rankas. Darydami "gė-
dos" taiką ir paveda Lietuvą
vokiečiams, mūsų bolševikai
nesidrovė nė gėdos darbu, kad
jau galutinai metus Lietuvą
vokiečiams po kojų, kad pe-
liktos be jėgų Lietuvos niekas
nė balso išgirsti negalėtų.

Ištikrėjus į visus lietuvių
bolševikų darbus, kaip tik a-
teina į galvą nenoromis jų pa-
čių žodžiai, taikomi savo drau-
gams rusams — tik labai že-
mos doros žmonės tegali to-
kius gėdos darbus daryti.

Lietuvių tauta yra dabar di-
dėleje nelaimėje. Ji yra karo
sunaikinta ir priešo trempia-
ma. Bet ji dar gyva. Mes ne-
sileisime, kad mus kas spar-
dytų kojomis, kad savieji tau-
tos sūnūs pasityčiodami tau-
tos kentėjimus, didintų ir jos
žaidas skandintų. Lietuviai

suprato, ką kėdėjo ir ką davė
mūsų tikrieji socialistai bolše-
vikai. Tautos kankintojus ir
skandėjus sunkiančioje jos gy-
venimo valandžio nepelėdė be
atsakomybės. Taisai teismas
bus skaudus ir baisingas. Jau
dabar tasai teismas eina, nes
visi, kas rimtesnis, prakli-
nėmus šituri su pažektinimu
į nelaimių parbloktos mūsų vi-
suomenės kankintojus. Lietu-
viai bolševikai lieka be pase-
kėjų. Jų aplėstiems vadams
teikiama tik prisagta Kaino dē-
mė už brolių kankinimą, už
gėdos darbų darymą. Ta dē-
mė bus skaudesnė, negu di-
džiausia "basmė", nes lemia
jams galutiną mirtį.

Mūsų gi tauta, amžiais var-
gus ir kentėjus, mokės ir ši
smūgi garbingai iškęsti. Nu-
simetus bolševikų užduotis ver-
gūvės pančius, žengs Lietuva
pirmyn, augs ir žydės, nes
jai ne mirtis, bet gyvybė yra
žadėta.

("Vadas")

Margumynai.

LIETUVIŲ MALDA.

O žeme, žeme, tu mane
maitini, dengi, tu po mirties
mane priimsi, klausyk manęs
tavo vergo, vergužio, neat-
limk savo vaisiaus nuo manęs,
del kurio aš dirbu, visą metą
nuo tamsos iki tamsai prakai-
tuojau.

O žeme, žeme, tu, be ku-
rios nei vabalėlis, kuris po ta-
vo smilts slankioja, nei žvė-
relis, kuris greitai ir šauniai
bėgioja, nei paukštėlis, kuris
ore lakioja gyventi negalėtų,
išgirstk meldimą tavo sūnaus,
basioko, savo vaisiaus, del ku-
rio aš dirbu, prakaituoju, iš-
duok.

O žeme, žeme, kaip pauk-
štėlis ant savo lakijų aparnų
išsklėpė ir padangės toli toli už
tę linkminamas mus savo
giesmele, bet kur buvęs kur
nebuvo sugrįžta atgal prie ta-
vės, jei ne, ko kito tai nors
dumblo liūdų lipytų. Aš tavo
sūnaitis, tavo vergužis, savo
sąjonėmis pasiekiau, kad kada
tolymus pasaulio įvairius žvai-
gždynus — ir mėnulį ir žvaigž-
des ir grįžo ratus, tačiau
pargrįžtu prie tavęs prašyti to,
be kurio nei aš pats nei mano
vaikai, gyventi negali. Tai
mūsų neapleisk, varguolį iš-
girstk.

M-a.

IESKINYS.

Išskyrus gal tik kelis žmo-
nes, tokius kurių siela arba
akmenimis užrasta, arba pan-
dais surakinta, visi turime
savo sieloje tikslą, kurio be-
ieškodami praleidžiame dienas
ir naktis, iki priėjimė vietos,
kurioje kas nors tą tikslą už-
veikia, gyvenimo kovoje sielą
pavergia.

Kiekvienas iš mūsų ieško, ko
tai geresnio, iškilmingesnio.
Tik ne kiekvienas vienai su-
prantame to ko ieškome ir ne
kiekvienam pasiseka surasti
to, ko ieško.

Vienas gal ieškome smulkų
vabalėlių, kitas gal ugnies na-
mus susidėti, o dar kitas gal
ieško dievų, kurie pasaulį val-
do.

Mes visi, ko nors ieškome,
bet dažnai atsitinka ir su mu-
mis taip, kaip mūsų sesučių
pasakoje apie vyrus iškelia-
viusius į Pupučių miestą pupelių
pirktų, ir kurių

"Viens gavo, kito negavo,
Kito nematęs parkeliavo."

M-a.

IR ŠIS IR TAS.

"Neturėsi svetimų protų
prieš vieną tavo looną lietuviš-
ką protą" — kažkas kažkur
ir kažkada yra pasakęs. Bet
p. Jaraš nesenai patyrė, kad
tas pasakymas nėra pritaiko-
mas laike karės.

Neseniai įsai "Darbininke"
ėmė išvėdinti (rodos, gana
protiškai) kad lietuviai, ypač

laikė šios karės turi lietuviš-
kai protauti ir žiūrėti visų pir-
ma Lietuvos reikalų.

Tik štai tulas Dėdė (rodos,
nelietuviškos kilmės) kad gi
riktels jam tiesiai į ausį: "Look
out! Tu, bral, dėmsų esi pri-
sirijęs."

Riksmas buvo toks didelis,
kad bledn p. Jaraš visiškai ap-
svaigino. Atsipeikėjęs atsimi-
nė, kad gyvename karės laike
ir... viską suprato.

Vis dėlto, ar nebūtų gerai,
kad mūsų laikraščiai, bedėda-
mi politiškus straipsnius, kad
skaitytų, kaip ir kaip. Dabar
kurti lietuviško balso nuo bal-
so kitataučio Dėdės.

Sp.

NESIKAFESIUOK.

Ar tu žinai Laurai, kad
man pradeda patikt laikraš-
čiai.

Na-gi, kas tai pasidarė,
ar antrą pusę amžiaus pradė-
jai gyventi!

Visiškai ne tame dalykas.
Ilgą laiką taip buvo laikraš-
čiųiose ramu ir tyku tarsi prieš
kuokią andrą, o dabar tai tik
braška, tik dulka gražūs žo-
deliai, kaip nuo besipešančių
gaidžių papilvų plunkanos.

Kur tu tokius dalykus
atrada!

Socialistų laikraščiai pilni
įpeščių, tautininkai stro-
biai laikosi, kad nuo jų neat-
silikti, o pastarojuoju laiku,
kaip matosi, ir katalikai jau
bando pradėti įsikraščiuoti.

Jau "Draugas" ėsuntulni
krimst į skverną, šliupui bakst
į pašonę, A. L. Tarybai kyst
spygą ir keletą "mandagių"
komplimentų...

Tai mat gudruolis rado iš-
to gerėtis — iš nereikalingo
daikto.

Reikalinga ar nereikalin-
gą, tai kitas dalykas, bet be
peščiųjų laikraščių, mano nuo-
mone, tai taip, kaip sriuba
be druskos, arba kaip drau-
gą be kvoterio.

Tegul gaidžiai su aviniais
pešai, o ne geri ir išmintingi
žmonės.

Tai-gi, taigi! ir aš taip
manau, ir aš peščių neturiu no-
ro, bet žiūrėti į įsikraščiu-
vus laikraštinius, tai yra
skaityti jų vieni kitams rašo-
mus "viežlyvus" komplimen-
tus, tai maloniam, negu klau-
sytiis girtų kumėdžių plepalų —
vis-gi tai "inteligenti" inteli-
gentiškas pasirodymas.

F. V.

LAIKRODŽIAI BUS ATSUKTI.

Nuo spalio 27 laikrodis bus
atsuktas vienu valanda atgal.
Buvo manoma, kad laikas
dabar yra, bet matoma gal ga-
le atsukti.

Sukaktuvės.

KRAIŲ SKERDYNIŲ 25 METŲ SUKAK- TUVĖS.

"Ir valūsto rudens vėjas
dė, ir dangus kaip calunų,
kaip juodų debesų kyru ap-
trauktas tasai gėdulas laiky-
damas smulkus lytus lais-
lais varvėjo, tasai kaltonis,
gaiklonis sėdomis jų verkė,
jų kančių gailėjosi, jiems ir
jų vargams užjauzdamas
lindėjo; o po jų kojomis
dumblynės juodas purvas
plauškė ir ašerai žemę trin-
kėdama bildėjo, drebdėjo
verkdamas ir dūsdama ai-
manavo..."

Šiais žodžiais 25 metai atgal
manei viena Kražietė Kražėse
pasakojo apie Kražių kanki-
nių kentėjimus...

25 metai nuo to laiko, jau
praėjo, bet tie, tuomet gir-
dėti žodžiai mano atmintyje ir
šandien tebėra. Ir dabar dar
aš savo vaidentuvėje matau tą
žilą senelę su baltais kaip o-
belies žiedais plankais, su rim-
tu, maloniu ir taip jautriai
liūdnu žemaitiška tipišku
veidu su tomis melynėmis iš-
gąsčiu, balme, pasibaisėjimu,
pasibaurėjimu ir užuojauta
perimtomis akimis.

Atmenu jos ne tik žodžius,
bet net ir jos visą veido išraiš-
ką, net po prabėgimui 25 me-
tų... bet grįžkime prie daly-
ko.

Metuose 1893, lapkričio 10
d., kaip visiems yra gerai ži-
noma Kauno gubernatoriui
Klūgenbergui liepanti įvyko
Kražių bažnyčioje skerdynės
nekalčių katalikų, kurie gynė
savo bažnyčią nuo rusų val-
džios užgrobumo.

Klūgenbergis buvo gabus
administratorius ir Kauno gu-
bernijoje yra ši jo gėto pa-
darė. Jisai buvo tikras vo-
kietis tvarkos vedimas, reika-
lavo iš kiekvieno valdininko
aklo paklusnumo jo paredy-
mams. Kelius Kauno guber-
nijoje sutvarkė, valdėjų ir mie-
steitų raštines užvedė geresnę
tvarką, ir abelnei jam gu-
bernatoriaujant, tvarką Kau-
no gubernijoje paklio.

Bet prie to viso jisai buvo
baisus rusų fanatikas, kas ne
rusiška, tai jo nuomone buvo
jau ir priešvaldiška, ir bitinai
turėjo būti persekiojama si-
tematiškai ir nuolatos visais
jam prieinamais būdais.

Jisai pirmas kibo į ka-
talikų knygus jų teises ir lai-
sę varžydamas įvairios rū-
šies cirkuliarais ir aplinkraš-
čiais, toliaus kibo į žydus pa-
verždamas ir savotiškai su-
naudodamas taip vadinamą
žydų "koroboką eborą," ku-
rio buvo gana didelė suma,
toliaus pradėjo ir prie prūsų
pavaldinių kabinėties, ypač
prie apsigyvenusių arčiaus
tvirtovės fortų palei Kauną.

Bet svarbiausi ir baisiausi
jo antpuolis buvo visuomet
taikomas į katalikus.

Jisai įvedė egzaminus vi-
siems uredninkams, kurių už-
duotimi buvo geriaus gudus
supažindinti su įvairios rūšies
priemonėmis ir būdais, ku-
riuos jiems prisis panandoti
kovoje su katalikyste ir lietu-
vyste.

Jis išdavė tą parėdymą
(slapta), kad visi kunigai, vi-
si bažnyčių tarnai, visi brost-
vininkai, maršalkos yra neit-
tikimi (nebologonadežnyje),
kad jų visas veikimas turi būt
poliojamas ir žandary nuolat kni-
pinėjamas ir daugybė tam pa-
našių dalykų. Tai vis išmėsis
Klūgenbergio. Rusus jisai
glostė, bet tikrai tuos, ku-
rie pasirodė gabesniais žnipi-
nėjimo. O kvailesniems arba
doresniems pasigalėjimo taip-
pat pas jį nebūdavo.

Kražiuose iš senovės buvo
dvi bažnyčios, viena parapi-
jos medinė bažnyčia, o antra
mūrinė vienuolių bažnyčia su
vienuolynu.

Kuomet vietosba išbaigė-
mes naują, nelėdo valdžia pri-
imti — o senosios senūnė ir
kelionis tefikus perkelta kitur,

tai popai užsimanė pasinaudo-
ti likusia vienuolyno nuosavy-
be ir žeme.

O auko, kad lietuviai katali-
kai, norėję gauti bažnyčią.
Bet Klūgenbergis nusprendė
dė kitaip. Jis nusprendė kad
reikia žemę atiduoti popams, o
bažnyčią išgrauti.

Žmonės apie tai sužinoję,
susitarė bažnyčiąs neužleisti
ir pradėjo būriais į bažnyčią
rinktis ir melstis.

Rinkosi vietiniai ir iš apy-
linkės parapijų ir tas tol tęsė-
si, kol įvyko anos visame
pasaulyje pagarsėjusios Kra-
žių skerdynės.

Apie pačias skerdynes aš čia
nėrašysiu, nes yra net keles-
pasakojo apie Kražių kanki-
nių kentėjimus...
Apie pačias skerdynes aš čia
nėrašysiu, nes yra net keles-
pasakojo apie Kražių kanki-
nių kentėjimus...

Aš čia tik parašysiu savo i-
spūdžius, kuriuos turėjau,
kuomet atlikau Kražių į
kelintą dieną po jų skerdynių.
Turėdamas vieno dvarponio
ingaliojimą atlikimui tulų rei-
kalų netolimaus Kražių, pasi-
nauduoju proga atlikti

Permirkęs, sušalęs, suša-
pęs įvažiauju į Kražius susto-
juan pas kokį tenai Iekų ar
Maušį ir užsiskaiju su savo
vežėju virduoli arbatos.

Vos pradėjau vilgyti ir ger-
ti, kaip štai įlenda į karčią-
mą uredninkas ir žandaras ir
pradeda klausinėti kas mes to-
ki, iš kur ir ko čia atkeliavo-
mė.

— Aš nelabai taip skubinausi
su atsakymu; pasiaisiškęs,
są, visgi turėjau — turu su-
silaikyti ir užkūsti, o dabar
nagai esą sugrūbė ir neįsteng-
siu dokumentų sudūpinėti.

Bet raudonsilūliai nelabai
mandagūs būdė buvo ir jau
ką tik nepradėjo kibti man su
vežėju į kalnietis. Bet čia
pribuvo su pagelba tulas žy-
dies agentas, kurs nežinia
kokiuo stebūklū tenai atsirā-
dė.

Žydel

LIETUVIŲ ŽINIOS

EXTRA TELEGRAMA.

Šiandien, 8 val. vakare prie "Darbininko" 242-244 W. Broadway bus svarbios prkalbos. Kalbės geriausi kalbėtojai anglų ir lietuvių kalbose. Atėkite visi.

LIETUVIŲ PIRKUSIŲ 4-TOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'SUS.

Zofija Jurkoniene	\$100.00
A. Stigas	100.00
V. Stoklerius	100.00
M. Jomanas	50.00
J. Vaidiunas	100.00
A. Stankevičius	50.00
J. Valentas	50.00
F. Zalkis	50.00
M. Petrasauskas	50.00
J. Račkus	50.00
A. Wozgerdas	100.00
A. Naudžiūnas	50.00
J. Kanevičius	50.00
L. Maleikintė	50.00
J. Vilkišius	50.00
A. Bukota	50.00
B. Galinauskis	100.00
P. Boly	100.00
J. Jalmokas	50.00
J. Marčulaitis	50.00
Ad. Martusevičius	50.00
V. M. Cepulionis	50.00
J. Zalis	50.00
U. T. Jokubauskaitė	50.00
F. Janulevičius	50.00
V. J. Jankauskas	50.00
V. J. Nastas	50.00
J. Kulponas	50.00
K. Naudžiūnas	50.00
A. Lengvinaitis	50.00
Kun. P. Juškaitis	50.00
J. Petrasauskas	50.00
J. Stakionis	50.00
J. Jakštas	50.00
A. Šlikas	50.00
J. Stiga	50.00
J. Zigmolis	50.00
P. Skudis	50.00
J. Kadrevičius	50.00
J. Prasiškis	50.00
J. Selinis	50.00
J. Kešis	50.00
A. Grigaliūnas	50.00
P. Bita	50.00
M. H. Rimkevičiūtė	50.00
V. S. Kiesgelis	200.00
A. Zardeckas	50.00
J. Račkus	50.00
J. Jakimavičius	50.00
Ona Madeske	50.00
J. Vervečka	50.00
J. Pašakarnis	50.00
J. Mačiulis	50.00
A. Daugirda	50.00
F. Markauskas	50.00
A. Klimauskas	50.00
M. Tamkevičius	50.00
V. Jurgelaitis	50.00
Alf. Japlikas	50.00
U. Grubinskaitė	100.00
A. Špakauskas	50.00
Ed. Navickas	50.00
Antanas Šilalis	100.00
Jul. Senaiskintė	50.00
Ant. Kairis	50.00
Val. Varžinskaitė	50.00
Adelė Varžinskaitė	50.00
Ona Vemienė	50.00
Jurgis Venis	50.00
Vincas Virbiakas	50.00
M. Versiackas	50.00
Leonas Knupris	50.00
P. Duoba	50.00
A. Vinekas	50.00
B. Kreiviukė	50.00
O. Kairutė	50.00
S. Matulis	50.00
J. Jakštas	50.00
M. Klavienė	100.00
P. Lebiškaitė	100.00
S. Šankimas	50.00
Sil. Galinauskis	100.00

NEDELIOJE LIETUVIŲ BAZNYČIOJE PAMALDOS BUS KAIP IR PIRMAU.

Pasveikūs gerb. klebonai, kun. T. Žilinskai, lietuvių baznyčioje nedėlioje spalio 20 d. bus dvejų mišios ant 9 val. ir 11 val. Taip pat ir kitos pamaldos bus kaip ir buvo.

SVARBUS SUSIRINKIMAS SV. JONO EVANG. PA-SĖLPIŲS DR. JOS.

Spalio 20 d. 3:30 val. po pietų Baznytinėje salėje bus svarbus susirinkimas. Visi nariai būtinai turite būti. Kadangi iš mūsų draugijos mirė kelias narių, tai turime apkalbėti ir išmokyti jiems pomirtines.

Kviečia Valdyba.

"Darbininko" 8 val. vakare prie Laisvės Paskolos Bond'sus laike vienos savaitės už 3000.00.

Specialis įvykimas sv. Jono Seminarijoje. Nedėlioje, spalio 20, kardinolas O'Connell išvėntina 12 naujų kunigų sv. Jono seminarijoje Brighton.

Jau nebus Hamburg gatvė. Bostone buvo vokišku vardu Hamburg gatvė ir nuo šiandien pakeičyta į Ryan gatvę. Toks vardas duotas dėl to, kad pirmas kareivis iš tos apylinkės buvo Francijoje su tokia pavarde Ryan.

NEPAPRASTAI SVARBUS REIKALAS.

Būtinai praneškite. Subatoje, 2 val. po pietų Common sode bus nepaprastas didelis visų tautų susirinkimas rengiamas Naujosios Anglijos Laisvės Paskolos Komiteto. Ten bus prirengti stalai del kiekvienos tautos pardavėjimui bond'sus. Lietuviai irgi turės stalą. Taip pat lietuvių turės pasirodyti ką yra padarę laike 4-tos Laisvės Paskolos. Tai gi būtinas reikalas, kad Boston'o ir So. Boston'o draugijų arba kuopų sekretoriai arba kas kitas iš valdybos praneštų ant kiek prisidėjo draugija ir jos nariai. Už kiek išpirkto bond'sų ir ką veikė tame. Tame susirinkime Bostono Lietuvių Laisvės Paskolos Komitetas turės kalbėtoją, kuris aiškins apie Laisvės paskolą turės paminėti tas draugijas, kurios prisidėjo ir jų veikimą ir taip pat tas kurios neprisidėjo. Prisidėjimas skaištytis ir tu draugijų, kurios priduos vardus narių ir už kiek pirkto 4-tos Laisvės Paskolos Bond'sus. Visą raportą pridukite šiuo adresu: Bostono Lietuvių Laisvės Paskolos Komitetas, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

NEGALIMA LAIKYTI PRAKALBŲ SUSIRINKIMŲ IR T.T.

Kuomet negalima laikyti jokių viešų susirinkimų, prakalbų ir t.t., tai geriausia nusipiekti gerų knygelių pasiskaitymui arba pasimokymui skaityti ir rašyti. "Darbininko" knygyne galima gauti visokių. Reikalingas katalogo priesiudamas krasos ženklelį už 5c.

Dainininkai, išsirašykite iš "Darbininko" naujai išleistų St. Sunkaus dainų.

"DARBININKAS," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APIEKA.

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nesidūrinu, ar tie receptai Lietuvoje ar Amerikos daktarų. Tai vienatė Lietuviška apieka Bostone ir Masachusetts valstijoje. Gyduolių galit gauti, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o ai prisiųsti per express.

K. RIDLAUSKAS

Aptiekorius ir Savininkas Tel So. Boston 21014 ir 21013. 226 Broadway, kampos O St., SOUTH BOSTON, MASS.

GRYNAI VILNONIAI SVETERIAI

padaromi ant užsakymo. Leisk man pasiūti mišrą ir jās galėsite pasiūti tik tuomet, kuomet jums prireiks. Mūsų darbo sveteriai nešiojami ligai ir visuomet atrodo gerai.

Paklauskite draugų, kurie nešioja juos ir kad gauti bent vieną Meesters Charles Swester's ant išmėginimo. CHARLES EVANS JR. 187 Hill Ave., Needham, Mass.

DABAR LAIKAS PIRKTI. Mes vilkoms įvairių rakandų (furniture) krautuvių, kur galit gauti visokių namuose reikalingų daiktų ir už labai prieinamą kainą. Pardodam užmokant ant rykio ir ant išmokėjimo. Atėikite ir patikrinkite.

Lietuvių Rakandų Bendrovė, 268 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DARYK PINIGUS—TAUPYDAMS PINIGUS.

Pasinaudok mūsų žemomis kainomis.

Atėikite šiandien. Dabar laikas prisirinkti gerus akinius. JOSEPH ECKER ir JAMES CONROY Registruoti Optometristai 125 Tremont St., Boston, Mass. Priekais Park St.

LIETUVIŲ FOTOGRAFIKAS

ir turi savo didelį pavelskį? Jeigu ne, tai atėikite ir nusiraukite puse tuzino kadrų ir gausi vieną didelį artistiški padaryta pavelskį visai dovana! Taip gi norintis mokytis to amato gali atsisaukti: J. J. BRIZA, 500 E. 2nd St., Philadelphia, Pa.

GERIAUSIAS GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS. S. BARASAVIČIUS.

As patarnauju ne tik So. Bostone, bet lygiai važinėju ir kitus miestukus.

Mano kainos už palaidojimą labai prieinamos; suaugusies nuo \$50.00; mažiesiems nuo \$15.00.

Taip gi parduodu paminklų ir žolynus (kietkas). Nežinrskite, jeigu būtinai iš toliaus atvažiuoti, nes geras patarnavimas daug reiki.

Jeigu jūs kas siųstų pas kitą graborį, tai pirmą užėikite pas mane del persitikrinimo. Kreipkitės ypatingai arba telefonuoti: So. Boston 1052—W.

S. BARASAVIČIUS, OFISAS: 308 Broadway, So. Boston, Mass.

GYVENIMO VIETA: 237 D St., So. Boston.

PIRKITE KETVIRTOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'SUS.

GERIAUSIA IR PARANKIAUSIA LIETUVIŠKA BUCERNE IR GRO-SERNE.

Visiems lietuviams gyvenantiems City Point'e ir Thomas Park'e. Apskričiai, kurie turi vaikščioti į kitą šalį So. Boston'o su reikalingu valgomu ir taipoki lietuviškų daiktų pasipirkti, galit pas mane užėiti kur as laikau šia pat ant vietos didžiausią lietuvišką krautuvių. Pas mane galit gauti visokių lietuviškų dėsnių, skilandžių ir saliesonių. Lietuviškos varškės ir grietinės. Patarnavimas visados prieinamas ir kainos pigesnės kaip kitur. Pristatom tavogį į namus už dyką ir dar duodame legal stamps. Todėl jeigu netikit kitam mano apgyvendinti, tai meldžiu užėiti ir patikrinti. Mano kraituvė randasi ant kampo 8-toe ir Gates gatvių.

D. OLSEIKA, 314 E. 8-th St., So. Boston, Mass.

SV. JONO EVANGELISTO PA-SĖLPIŲS DR. JOS VALDYBOS ADRESAI.

HARTFORD, CONN. Firm — F. Gelstas, 41 Capital Ave. Vice-pirm — M. Dubenaitis, 57 Hudson St. Kait. — H. Valavičius, 42 Magnolia St. Tel. Charter 2466.

Fin. Rait. — V. Šeikšus, 24 Liberty St. Kas. — F. Plikonienė, 103 Bond St.

SV. BALTRAMIAJŲS DR. JOS VALDYBOS ADRESAI.

WAUKEGAN, ILL. PIRM. — A. Bakšis, 1327 S. Victoria St. VICE-PIRM. — M. Skirius, 913 — 8-th St.

PROT. RAST. — S. Gadeikis, 1115 S. Victoria St. N. Chicago, Ill. FIN. RAST. — S. Miškinas, 817 May St. IZDININKAS — J. Dackevičius, 174 — 10-th St. N. Chicago, Ill.

AUGROS V. M. D. DRAUGYSTES VALDYBOS ADRESAI.

Pirm. — Jonas P. Andriulionas, 20 Pine St., Athol, Mass. Draugystės box 191.

Vice-pirm. Rapalas Gažimnas, 25 Essex St., Athol, Mass.

Prot. rait. — Juozas Aidikonis, 20 Pine St., Athol, Mass.

Fin. Rait. — Vladas Matulis, 387 South St., Athol, Mass.

Trečias Rait. — St. Vidugiris, 20 Pine St., Athol, Mass.

Kasierius — Petras Pukšius, 34 Pine St., Athol, Mass.

Kasos globėjai: Antanas Andriulionas, 92 Tern St., Athol, Mass. Jonas Stanis.

SV. JONO EVANGELISTO PA-SĖLPIŲS DR. JOS SO. BOSTON, MASS. VALDYBA.

PIRMINKAS — M. Boka, 4 Levant St., Dorchester, Mass. Telephone — Dorchester 6973—W.

VICE-PIRM. — Jonas Gilius, 200 Winfield St., So. Boston, Mass. PROT. RAST. — Jonas Gileckis, 222 Silver St., So. Boston, Mass.

FIN. RAST. — Marijona Brilaitis, 210 Silver St., So. Boston, Mass.

KASIERIUS — Povilas Petrasauskas, 280 Birch St., So. Boston, Mass.

MARŠALKAI — Antanas Naudžiūnas, 16 Winfield St., So. Boston, Mass. Jonas Urbonas, 145 Silver St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėliedį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų. Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekančias susirinkimas bus spalio 20.

D. L. K. KEISTUBIO DR. JOS BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRMINKAS — Jonas Klovickas, 123 Bowen St., So. Boston, Mass. VICE-PIRM. — Pranas Tuleika, 150 Bowen St., So. Boston, Mass.

PROT. RAST. — Juozas Vilkavicius, 147 W. 6th St., So. Boston, Mass.

FINANSU RAST. — St. Norėlis, 106 Silver St., So. Boston, Mass.

KASIERIUS — Antanas Zalkauskas, 244 D St., So. Boston, Mass.

MARŠALKAI — Justinas Gileckis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistubio Dr. Jos Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėliedį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų.

364 Hanover St., Boston, Mass. Malončiai visi atėiti ir daugiau naujų narių an sevim atėivesti.

LIETUVIŲ DRAUGYSTES DR. JOS VALDYBOS ADRESAI.

SO. BOSTON, MASS. Firm — T. Akmenčiūnas, 369 Fourth St.

Vice-pirm. — P. Giedraitis, 788 Birch St.

Prot. Rait. — M. Morkūnaitis, 18 Lark St.

Fin. Rait. — A. Laskovskis, 877a Broadway.

Maršalkai: M. Mačiulis, 48 Silver St.

Kasos globėjai: A. Piegelskis, M. Stokienė.

Board direktoriai: — M. Šilins, M. P. Venenis, V. Songaila, A. A. Kasiakaitis ir A. Čikvytis.

Susirinkimai laikomi kas antrą utarinišką kiekvieno mėnesio. 7:30 val. vakare Sv. Petro Bažnytinėje Salėje.

TEL. BACK BAY 4200 DR. F. MATULAITIS

Office adydas: 14 E. M. T. S. P. M. Spėla vietas: Priešais Aikštę. 419, Boylston St., Boston, Mass.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų įsta imy.

Visą darbą garantuojame. DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIS DORCHESTER ST.

Valandų: nuo 9 val. rytų iki 6 val. vakarų. Nėdėlioje iki 4 po pietų.

MALDAKNYGĖ "PULKIM ANT KELIŲ"

Visiems, kurie užsisakė, bus išsiuntinta spalio 15 d. už tą kainą kaip buvo gairinta.

Ant vienos: pardavėjimui, an trėsimui subatoje, spalio 12 d.

Dr. Ignatas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Ofis Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietų. Vakara, Ketvėrė nuo 6 iki 9 P. M. Nėdėlioje iki 4 po pietų.

PIRKITE KETVIRTOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'SUS.

SKAITYK IR KITAM PASA-KYK, kad geriausias pardavėjas

įvairių drabužių materijų, paprastų ir vilnonių. I. DEITCH. Jis parduoda už labai prieinamą kainą. Kreipkitės šiuo adresu:

I. Deitch, 140 Dover St., Boston, Mass.

DR. JOHN McDONNELL, M. D.

Gelima apsiūti ir Nėdėlioje. Ofis valandos: Rytai iki 9 val. Popietė iki 5 vakara 6 iki 9.

586 Broadway, So. Boston.

VALGYK TAUPIAI IR PIRK LAISVĖS BOND'SUS!

Nevalgyk daug, bet valgyk taupiai ir pirk daugiau Laisvės Bond'sus! Nėra jokio tikėlo daug valgyti, bet reikia ident hūti tas patas valgis geriau būti suvirškintas. O Trinerio Amerikonikais Kartaus Vyno Eliksiras kaip tik virškinimui prigelbėti. Maistas kuomet išvirškintas tampa krauju ir gyvybe, jei ne — tai nuodais ir ligomis. Trinerio Amerikonikais Eliksiras paliausojus jumis nuo užkietėjimo, nevirkimo, galvos skaudėjimų, nerviškumo, abelno nusilpėjimo ir t. p. Parduoda visose aptiekose \$1.10, už butelį. Reikalauk tik Trinerio!

Atėinant šaltiems orams tu

rek du valstų visados namuose: Trinerio Kosulio Nėramintoja (del alunkų ir kosulio, 25 ir 50c. aptiekose, o 35 ir 60 c. padu) ir Trinerio Linimentą (del reumatizmo, neuralgijos, strėnų skaudėjimo, skaudančių raumenų, 35 ir 65 c. aptiekose; o padu 45 ir 75c. Joseph Triner Company, 1333-1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apgarainimas)

S. V. A. R. B. U. CLEVELANDIČIAMS.

Norintieji gauti puikią knygą ir žinoti plačiau apie visokių sunkučių ir apie jokius kaip kad mūsų kolonijoj Strazdas D. D. ir kiti tam panašūs, kreipkitės pas:

A. S. Kulbicką, 7602 Aberdeen Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

Atėinant šaltiems orams tu

Draugijos Temykite!

VELAVOS IR KARDNOS DRAUGIJŲ; VELAVOS TAUTISKOS; I-VAIRIUS ŽENKLAI: kukardos, karpas, antspaudas, guzikai del įvairių organizacijų ir susivienijimų. Išdirbu viską, kas tik organizacijoms reikalinga, pigiai, greit ir su dailės (artistišku) gabumu. Mūsų išdirbystė yra seniausia tarpe lietuvių Amerikoje, užtat mūsų ilgas išsilavinimas ir pripratimas jau užganđino tūkstančius draugijų.

Naujos organizacijos reikalaukite proby, senos gi prisiųskite savo ženklą arba šarą, o mes darbą atliksime pagal reikalavimą.

M. A. NORKONAS,

226 High Street, Lawrence, Mass.

SUSIRINKIMAS LIETUVIŲ BENDRO KATALIKŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN CATHOLIC AMERICA

TURTAS VIRS \$125,000.00

Asidraudusieji nariams tikim:

PASAPOS: \$3.50, \$7.00, \$10.50 ir \$14.00 savaitėje. POMIRTINĖS: \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00 ir \$1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinė duoklė sulgy metų laike įsirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors buai, todėl rašyk dabar — atsisais mažiau mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasensai ar apsigirsi.

Konstitucija, mokesnių knygelė, savaitini laikraštį "Garsa" ir kitas poperas nariui gausa dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolonijose.

Susizink pas vietines kuopos raštinką ir įsirašyk dabar. Jei tavo apylinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informaciją, pas Cent-ro Raštinką adresu:

P. MULEVIČIUS

458 GRAND ST. Sta. W. BROOKLYN, N. Y.

SERGANTI ŽMONĖS ATEIKITE PAS MANE

su visokiomis chroniškoms, nervų arba komplikuotomis negalėmis, kurios reikalauja patarnavimo

SPECIALISTO.

Mano Stebėtinas Pasiseikimas

gydyame ligų, skaudamų ir chroniškų priguli nuo to, kad as pašvenčiau savo gyvenimą ant tyrinėjimo tų ligų. Toliau mano ofisas yra aprūpintas naujausiais instrumentais ir prietaisais, elektrikos drebėjimo ir jokių išlaidų nepaisau, kad tik pagelbėjus mano ligoniams.

Ar Tamsta Kenti

silnumu nervų, silpnumo užpakalės (nugaros), Užmiršimo, Drebėjimo širdies, Silpnumo plaučių, Nerangumo, Sunkiai jaučias, Skausmo galvos, Apsvaigimo, Neaiškiaus mąstymo, Silpnumo squarių, Votėjų, Slėgį, Lašėjimo į gerklę, Pilvo skausmo, skausmo gerklės, apvilkto liežuvio. Šios ir daug kitų yra pirmas pėsegrėjimas, kad Tamsta trojiti savo sveikatą ir pajėgas.

OFISO VALANDOS: Kasdiena nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakarų. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų.

Antros durys nuo Gayety Theatre 673 WASHINGTON ST., netoli Boylston st., Boston, Mass.

DR. KENEALY, Specialistas